

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 4., Vol. 21., 15. dubna-April 15th, 1987.

Mr. Richard D. English is Deputy Assistant Secretary for Refugee Admissions, U.S. Department of State, Washington, D.C. and Mrs. Martha Sharp Cogan is Secretary of the Board of Directors, American Fund for Czechoslovak Refugees in New York. Both were head table guests during the festive dinner held in United Nations on 24th October 1986, in honour of the 90th birthday of Dr. Ján Papánek, who at that time was the President of AFRC. Mr. English praised the lifelong political and humanitarian work of Dr. Papánek and read a letter from U.S. President Ronald Reagan. Master of Ceremonies for the event was Mr. Jan Hird Pokorný, Chairman, Board of Directors, AFRC. Our reporter was lucky to take this nice picture of Mr. English and Mrs. M. Sharp Cogan.

DVĚ ČESKOSLOVENSKÉ RESTAURACE NA EXPO '86

Již přes deset let patří výtečně zaběhnutá restaurace »Czechoslovakian Restaurant« v Severním Vancouveru na 707 Queensbury Avenue k vyhlášeným labužnickým atrakcím města. Zavoralovi svou českou kuchyni přilákali Kanadany na

české knedlíky, svíčkovou, kachnu se zelím atd. Když se připravovala světová výstava EXPO 86, chtěli čs. zástupci pana Zavorala jako vyhlášeného kuchaře nalanafit do čs. restaurace v čs. pavilonu – s nepokrytým úmyslem, že bude muset zavřít svou restauraci. Zavoralovi odmítli. Čs. pavilon vyvěsil nad své pohostinství stejný nápis, jaký mají Zavoralovi nad svým podnikem: »Czechoslovakian Restaurant«.

Byly tedy dvě čs. restaurace – obě pod stejným jménem a stejným písmem.

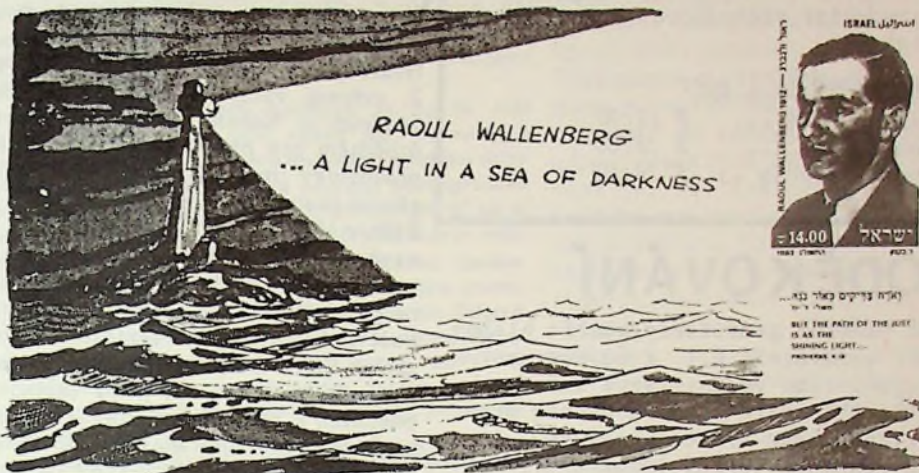
Zavoralovi pro své zákazníky vydali bon v ceně 10 kanadských dolarů. Každý, kdo s tímto bonem přijde k Zavoralům do Czechoslovakian Restaurant, bude mít při konzumaci slevu 10 dolarů. A tyto bony kdosi rozdával po dobu výstavy před čs. pavilonem na EXPO 86 a návštěvníci pak vstupovali do čs. restaurace v čs. pavilonu a dožadovali se slevy 10 dolarů...

Personál, aby se neblamoval, musel pak hostům vysvětlit cestu ke skutečnému »Czechoslovakian Restaurant« u Zavoralů. Exponenti Husákova režimu byli nuceni doporučovat pohostinství emigrantů!

A.E.S., VANCOUVER

Náš dopisovatel Bob Velvarký ze Surrey, B.C. se zamyslel nad problémy některých našich spoluobčanů a nakreslil pro nás tento obrázek.

Raoul Wallenberg's legacy to peace

DEAR EDITOR:

Forty-two years have elapsed since the disappearance of Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat and humanitarian who was instrumental in saving thousands of Jewish lives from the clutches of the infamous Adolf Eichmann. Whether Mr. Wallenberg is alive or dead is not known. He disappeared while in the "protective custody" of the Soviet military.

I hope that he lives! Mr. Wallenberg is one of the

great heroes of the 20th Century and deserves consideration for a Nobel Peace Prize. May I offer the following in honor of Raoul Wallenberg:

"He shall always live as long as a single person is free. He was a beacon of light in a sea of darkness. He was hope in the midst of despair. Where brave people gather, he shall forever be present." Let us never forget Mr. Wallenberg!

Hy Kleinman,
"Star-Ledger", Newark, NJ, Springfield
16 January 1987.

Moskva má dispozici 800 sabotážních oddílů

S rostoucími obavami pozorují představitelé západních států stále posilování sovětských zvláštních oddílů. Jejich členové, buď v civilu nebo převlečení do uniform vojsk NATO, mají v případě konfliktu provádět sabotážní akce v zázemí západních států a organizovat únosy významných vojenských i civilních činitelů. Informované kruhy poukazují na to, že nejen příslušníci sovětské vojenské mise, kteří po zavraždění majora Nicholsona vzbudili zájem, ale už i vojáci zvláštních oddílů prozkoumávají oblasti a území v úvahu přicházejícího nasazení. Podle nových poznatků západních zpravodajských služeb vydrží jen Sovětský svaz přes tisíc zvláštních průzkumných brigád (známých jako »Spetsnaz«) v síle přibližně 600 mužů. Podobné brigády mají ovšem i u ostatní armády států Varšavské smlouvy. NATO počítá s nasazením asi 800 skupin o 4-12 mužích, kteří mají v případě vrcholícího napětí provádět v zázemí protivníka špiónážní a sabotážní akce. Ty by měly z evropských států postihnout především NSR. Proti Francii by mohlo, podle pašpřízků zpráv, postupovat asi 150 oddílů.

Vojáci těchto skupin »zvláštního určení« jsou politicky naprosto spolehliví; jde, jak Spolkové ministerstvo obrany potvrdilo, o nadprůměrně schopnou a k nasazení vždy připravenou elitu. Oddíly, k jejichž členům patří i vojenští námořníci a výsadkáři, jsou tvrdým a mnohostranným výcvikem školeny pro sabotážní a teroristické akce. K výstroji vojáků patří kromě ručních zbraní s tlumiči také chemické a biologické bojové prostředky a omamné látky.

Nejdůležitějšími cíli sabotážních a teroristických útoků na Západě jsou: nukleární centra, vojenská a civilní velitelství, dopravní a zásobovací zařízení; tedy letiště, přístavy, nádraží, mosty a sklady, ale i významné osobnosti jako civilní a vojenští vedoucí činitelé, kteří mají být uneseni nebo zavražděni. K tomu patří třeba řízení leteckých akcí nebo příprava parašutistických výsadek v týlu nepříteli NATO počítá i se zajímáním a mučením vlastních vojáků

»Spetsnaz« jsou vždy příslušné pro určité oblasti a státy, mají vynikající místní a jazykové znalosti, vyznají se v náfečích právě tak jako v ovládání západních přístrojů. Jejich místo nasazení odpovídá zčásti oblasti, pro kterou se počítá s regulárními vojsky států Varšavské smlouvy. Tak je třeba známo, že vojáci Národní lidové armády NDR cvičí v uniformách Bundeswehru. Východoněmečtí vojáci (právě tak jako polské jednotky) jsou »zodpovědní« i za Dánsko. Způsob rozdělení je na Západě znám. Západoněmecké ministerstvo obrany potvrdilo, že východní špiónážní služby už nyní provádějí intenzivní průzkum terénu a zařízení na území států NATO. Pozornost si zasluhují třeba i zaplombovaná nákladní auta z nichž, za řidiče převlečení, důstojníci nejdnou pozorovali západní vojenská cvičení a získávali informace o letištích a přístavech, jako např. v Amsterdamu.

Západní bezpečnostní služby vycházejí z toho, že většina těchto zvláštních jednotek bude již několik týdnů před zahájením válečných jednání propašována na Západ v převlečení za turisty nebo obchodníky. V době vrcholícího napětí budou provádět především špiónáž. Ani ojedinělé sabotážní akce však nejsou vyloučeny. Se sabotážemi většího rozsahu se dá pravděpodobně počítat až těsně před zahájením bojů.

Nasazení »Spetsnaz« se řídí podle potřeby sovětského vojenského vedení, prostřednictvím neregulárních a ilegálních akcí – v Bangru se poukazuje především na porušování Ženevských dohod – může být schopnost obrany států NATO vážně narušena. Poručit větru i dešti, není v zemích socialismu již dávno žádný problém. Ten je jen v tom, aby je už taky někdy poslechly.

Zásadní rozdíl mezi demokracií a diktaturou: v demokracii musí být vysloveni i loži – nikoli však posilování.

V. Davydovski

ZPRAVODAJ, CH-8875 Obstalden, GL

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Editor of English Section:

Monica Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00
Zámorí lodí ... \$ 12:00
Zámorí letecky ... \$ 16:00

PODEKOVÁNÍ

Mezi dalšími gratulanty, kteří blahopřáli vydavateli t.l. k 60. narozeninám, jsou tito jednotlivci: inž. Frank Leffler, manželé Libor a Gloria Bromovi, Rev. Steve H. Petr s rodinou, Adolf Wenzbauer, zubní lékař dr. František Gígal, Jaroslav Pecháček, ing. Jan Frána, dr. Josef Kratochvíl - J.K. Baby, paní Marie Morelová, Jiří Formandl s rodinou a inž. Zbyněk Čeřovský. Všem srdečný dík!

Jednou větou...

Před dvěma lety /23.4.85/ zemřel dr. Josef Morel. -- Dr. Walter C. Koerner /Vancouver/ si z našeho archivu vyžádal fotografii dr. Milana Hodži. -- 25. 4. dávají na Masarykovu libomravou truchlohru "Větrný mlynář a jeho dcera". 26. 4. opakuje divadlo Koloseum tuto hru v Torontě. Info: 763-6494. -- Zd. Slavík oslavil "65". -- V Torontě zemřela známá krajanka H. Kamarýtová. -- Pěkné velikonoční přání došlo od Večeřových z Maltonu a od manželů Oulehlových z Kingstonu. -- Čs. strana národně sociální v exilu oslaví 90. výročí služby národu jubilejním sjezdem v St. Catharines, Ont. 12. až 14. 6. 87. Předběžně je přihlášeno přes 60 účastníků ze všech světadílů. Předsedou strany je prof. dr. Vladimír Krajina z Vancouveru, BC. -- 15. 4. se v Mississauga stala kan. občankou paní Anna Rojková. -- Čtenářce J. Reichlové se líbil článek o upravcích z pera F. Báčka. -- Eva Hontelová z Edmontonu bude vystavovat své sochy a obrazy v N. Yorku. Podrobnosti v rubrice "Naši v USA". -- Naši ve Winnipegu se účastní i letos Folklorama od 9. - 16. srpna. O loňskou účast se zasloužili zvláště: Bob Wenzel, Joe Dobrovolný, Eliška Randová, Petra Heppnerová a Tomáš Bíma. Další info: /204/ 944-9793. -- V tenisovém turnaji v N. Vancouver, BC vynikly naše mladé krajanky Monica Mrázová a Jana Nejedlá. -- A. Wenzbauer nám do archivu poslal kopie vzácných dopisů TGM a Vojty Beneše našim krajanům ve Winnipegu z r. 1918. -- Ministři O. Jelínek a D. Crombie vyhlásili týden od 22. do 31. 5. 87 za "Canada's Fit-week". -- Václav "Vince" Hájek, který pracuje pro Toronto Airport Hilton se stal "číšníkem roku". Začal tam jako "busboy". -- V Spruce Falls, Ont. žije krajan Stan Hynčík. -- L. Drahotský je Senior Consultant, Finance and Planning, Federal Bus. Development Bank. Gratulujeme! -- Jan Ruboš bude řídit produkci operety "A Night in Venice" v říjnu t.r. v Torontě. -- Nové číslo bulletinu našich ve Winnipegu "Co se chystá" má 20 stran. Dobrý je článek J. Dobrovolného.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

VZPOMÍNKA

Před 10ti lety, dne 22. dubna 1977, se v Torontě sešla hrstka přátel, aby se rozloučila s čs. exulantem a býv. mistrem ČSR v jízdě na lyžích, Cyrilem Musilem. Narodil se 26. listopadu 1907 ve Studnici, okres Nové Město na Moravě a zemřel 17. dubna 1977 v Arrowhead Ranch u Collingwoodu, Ont. Red. J. Pejskar o něm napsal v I. díle "Poslední pocty" toto:

CYRIL MUSIL BYL V LETECH TRICÁTÝCH vynikajícím lyžařským přeborníkem. Zvítězil v mnoha mistrovských závodech v běhu na 18 a 50 km a v mezinárodních lyžařských závodech v Zakopaném (1936). Za 2. světové války se jeho selská usedlost ve Studnici u Nového Města na Moravě stala útočištěm pro přední odbojové protinacistické pracovníky (m.j. zde našel úkryt velitel partyzánské skupiny Jana Žižky z Trocnova - podpor. Šteiner-Veselý, dále prof. Grňa a j.), kteří navázali rádiové spojení s Londýnem a Moskvou. Ačkoliv se Musil po válce neúčastnil žádné politické činnosti, upadl po komunistickém puči v roce 1948 u komunistů v nemilost. Byl zatčen Státní bezpečností a po krutém mučení podepsal protokol, na jehož základě byl pak odsouzen k 20. rokem vězení. Trest si odpykával na Borech, později v Illavě na Slovensku, odkud se mu podařilo za neobvyklých okolností prchnout. Kolem illavské věznice je postavena čtyřmetrová zeď. Mezi budovou a ochrannou zdí je dvůr, kde měli vězňové předepsané vycházky. Musil však na dvůr nikdy nesměl a pracoval jen uvnitř věznice. Až jednou - za prudkého deště a bouřky, kdy písek zanesl kanál, byl vyzván novým, nezasvěceným dozorcem, aby kanál vyčistil. A když dozorce poodešel za roh, popadl Musil dlouhou rouru, ležící opodál, shodil vězeňský kabát, vyšplhal se po rouře na zeď, rouru vzal sebou a přeskakoval takto další tři zdi, až se mu podařilo utéci do hor, kde se skrýval na bezpečném místě. Podařilo se mu za nesmírně obtížných podmínek dostat za hranice. Emigroval do Kanady. Usadil se v Torontě, kde byl nejdříve lyžařským instruktorem Sparty Toronto. R. 1954 se přestěhoval do Collingwoodu v pohorí Blue Mountain, kde pracoval v lyžařském středisku pana Weidera a také v Blue Mountain Pottery. V roce 1949 se osamostatnil, vybudoval malý obchod pro opravy a prodej lyží v Blue Mountains (provincie Ontario). Později podnik rozšířil a postavil motel. Zároveň se stal průvodcem lyžařů a jejich instruktorem. V roce 1970 podnik prodal a odebral se do ústraní. Usadil se poblíž Arrowhead Ranch, kde si pronajal menší domek, ve kterém žil do

ČESKOSLOVENSKÝ LEV provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

VZPOMÍNÁME

Pět let už je tomu, co z našeho středu v Torontě odešel Jaroslav Šejnoha, akademický malíř, legionář I. války a diplomat. Narodil se 24. srpna 1889 v Sebranicích u Litomyšle a vystudoval pražskou Akademii výtvarných umění. Vypuknutí

I. světové války ho zastihlo ve Francii, kde se připojil k 21. čs. pluku a odeslán na frontu. Po válce působil jako čs. diplomat v Paříži, v Římě a v Tallinu. Za 2. války se znovu zapojil do čs. odboje a působil jako šéf diplomatického protokolu v kanceláři pres. Beneše v Londýně. Od r. 43 byl činný v Kahýře a od r. 47 jako čs. velvyslanec Indie. Po kom. puči v r. 48. resignoval a emigroval do Kanady. Vrátil se k tužce, štětci a paletě. Stal se aktivním členem SVU a vždy se hrdě hlásil k Sokolu. Přátelé na něho nezapomínají..

své smrti. Byl pochován 22. dubna 1977 v Torontu na Prospect Cemetery, 1450 St. Clair Ave. West, Section 30 Grave 1146.

Se jménem Cyrila Musila je spojena velmi úspěšná éra československého závodního lyžařství.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

24 HODINOVÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

American Express
Travellers šeky
BEZ POPLATKŮ!

- * Dlouhodobé vklady
- * Denní úrokové vklady
- * Speciální vklady
- * RRSP

Platíme úrok na šeková konta.

Otevřeno:

Pondělí, úterek, pátek: 10-7, úterý a středa 10-5, sobota 10-2.

- * Hypotéky
- * Osobní půjčky
- * Speciální půjčky na nová auta
- * Line of credit
- * Šeková konta bez poplatků za šeky

Přijďte, ptejte se nebo volejte pro podrobnější informace.

kultura

ÚVAHY O PANOVNÍ NAŠÍ KRÁLOVNY: ČEŠTINY

Každý z nás, kdo není postižen komplexem méněcennosti, má rád svůj jazyk — češtinu. Proč ji máme rádi, to není zcela jasné, ale je tomu tak. A jsme na ni hrdí, i když víme, že má také nedostatky, jež ale ve srovnání s vadami cizích jazyků pokládáme za malicherné.

Někdy za války v letech 1942—43 jsem v Anglii četl v *Ruchu Zachodnoslawianskem* článek polského autora (jméno si, bohužel, nepamatuji) o slovanských jazycích. Zkoumal v něm, kolik má každý z těchto jazyků cizích slov a čeština dopadla znamenitě. Má prý 1.5% cizích výrazů, zatímco polština tuším 12% a ruština dokonce 36%. To víte, že jsme z toho měli radost!

V době našich národních katastrof je vždycky ohrožen především náš jazyk. Tak za německé okupace se u nás zaháněly německé termíny, ale konec války a protiněmecká nálada je našťastí většinou likvidovaly.

Po návratu z války domů jsem dostal darem jako první knížku Pavla Eisnera *Chrást i tvrz*. Velmi se mi líbila, i když jsem měl proti některým názorům své výhrady jako člen staré kantorské rodiny, v níž čeština byla tradičně pěstována. Přijemně mě též v knize překvapilo konfrontování dialektických výrazů, protože jsem se již od studentských let zajímal o moravskou dialektologii.

Pavel Eisner je obdivovatelem češtiny, někdy snad až trochu nekritickým. S láskou otvírá čtenáři její taje, ale "neplete se věd do jejích věcí". Chtěl by, aby čtenář o češtině přemýšlel a "měl úctu v obcování se Slovem". Sám ji nazývá královnou, nebo božstvem.

Eisnerova kniha byla kritikou hned po válce vysoce hodnocena a trvalost její kvality dosvědčuje fakt, že nedávno byla znovu vydána exilovým nakladatelstvím.

Spisovná čeština v r. 1945 se celkem neodlišovala od češtiny z doby před r. 1938 a hovorová čeština přijala jen málo "válečných" výrazů. V době mého odchodu z ČSR nic nenaznačovalo, že český jazyk a česká literatura dozná v krátké době podstatných změn. A přece k tomu došlo. V zahraničí naše poúnorová emigrace, v níž převyšovali politikové, právníci a vojáci, neměla, mimo vedoucích politiků, naděje na brzké a trochu slušné zaměstnání. Začínalo se skutečně od píky a to všelijak. České noviny si málokdo mohl předplatit a české knihy byly luxusem, o němž se jen snilo. Ještě před rokem 1960 si Dr. Robert Vlach stěžoval, že nemůže pro svou českou knižnici sehnat ani 300 předplatitelů.

Styk s domovem byl poměrně malý a o situaci české literatury a českého jazyka nebylo zpráv, ledaže by byl někdo na americké či kanadské universitě, anebo ve velké knihovně.

Někdy v šedesátých letech navštívil Československo jeden můj známý krajan, tovární dělník a vrátil se zděšen nad zesprostáčením hovorové řeči. Sprosté výrazy, které se k nám, na Moravu, dříve výjimečně dostaly, zejména ze severu z polského slangu, se prý neobyčejně rozšířily. Jeho vlastní bratr se mu přiznal, že tomu nechce rovněž propadl a vyprávěl mu tuto příhodu, která ho prý rychle vyléčila: Setkal se ve vlaku se svým starým přítelem, jehož neviděl léta a tak si stiskli radostně pravice a rozhovor šel takto: Bratr krajanův: "Jak se máš a co děláš? A co dělá Marie? Je stále tak milá a pracovitá?"

Přítel: "Marie, bohužel, zemřela před dvěma lety".

Bratr krajana: "Kurva jedna! A co se jí stalo?"

A pak se oba dali málem do pláče nad ubohostí jazyka, který mechanicky reaguje sprostotou i na nejtragičtější události.

Přiznám se, že mne zpráva ohromila. Vyrosl jsem na moravském venkově. Moji spolužáci byli dělníky nebo rolníky, ale sprostých slov užívali zcela výjimečně. Co se tedy u nás stalo? Jak mohlo dojít k takové radikální změně? Neměl jsem tehdy vysvětlení!

Zesurování a zesprostáčení se však u nás neomezilo jen na jazyk hovorový, ale rozšířilo se též na českou literaturu. Mnozí naši autoři, snad také pod vlivem světové tendence ke sprostáčení, chtějí literární jazyk prý přiblížit lidovému jazyku. (Bože, kolikrát jsme o té "lidovosti" slyšeli!)

Je tomu asi 20 let, co milovník a znalec češtiny v našich řadách v zahraničí, Dr. Ladislav Radimský (Petr Den), recenzoval v *Proměnách* knihu Bohumila Hrabala, *Perličky na dně* a velmi se pozastavoval nad autorovým prohlášením, že rád chodí do houfu lidí, protože "tam se čeština soustrahuje", t.j. lidově řečeno, že "tam si nikdo nedává pozor na hubu". Radimský k tomu poznamenal, že by nic nenamítal proti použití sprostých slov, ale jen tehdy, když to má mít také sprostý význam a ne něco konvenčního, jako když se řekne "dobré odpoledne".

V r. 1968 se profesorka Bradbrooková z Anglie hrozí nad tvorbou nejmladší generace našich spisovatelů: "Bolestivá je ideová náplň této literatury, jakési zhrubnutí a ztvrdnutí, nehumánnost, přeceňování hodnot materialistických..., soubectví, obhroublé a oplzlé výrazy, které se staly v moderní české próze módou i manýrou, nedostatek osobní zodpovědnosti a úcty k jazyku a vyšším hodnotám vůbec".

Situace se však v Československu nezlepšuje a brzy i my, v zahraničí dostávající svou porci češtiny, kterou vytvořili jazykoví veličníci ve spolupráci s "lidovým génem" na místech, kde, podle básníka, by "měly kvést růže", ale nekvetou, protože je jim hanba.

V r. 1973 napsal Ferdinand Peroutka velmi příznivou kritiku knihy paní Zdeny Salivarové, *Honzlová*. Pokládá tuto knihu za "nejvýznačnější románové dílo této doby". V porovnání se Salivarovou a na rozdíl od ní mluví o autorech, kteří se domnívají, že jsou také "přirození" jako ona, ale ve skutečnosti nejsou. Pak píše: "Mravy se změnily, v literatuře zvítězila slova nemytá a nečesaná, někdy až příliš. Jsou to slova, která po staletí byla pokládána za oplzlá a neměla přístup do literatury. Tato hráz byla stržena a opět někteří jakoby kdákali: Poslyšte jak oplzle dovedu mluvit. ... Slova nemytá a nečesaná mohou být nezbytnou součástí prostředí, jež autor hodlá vylíčit. Není možno popsat kasárenské prostředí slovy Růženy Svobodové. Ale bližší pohled literárního historika odhalí, že nemytá a nečesaná slova mohou právě tak být literární módou, jako bývala slova výjimečná a navoněná."

Po více než deseti letech nevidíme, že by se naši spisovatelé ve své většině fidili radou red. Peroutky a vzorem paní Salivarové. Jejich práce se hemží oplzlými slovy a navíc, i obsah se leckde začíná podobat pornografické literatuře s detailními popisy sexuálních dobrodružství, jak si je představuje ve své fantasii nezletilec. Asi před rokem vyšla v pařížském *Svědectví* ukázka práce nedaného literáta (samozřejmě dlouhých vlasů), který patrně okouzluje dnešní českou kolonii v Paříži, *Jana Pelce*. Titul: *Děti ráje*. Údajně je to jeden z tří dílů chystané knihy. Dějově to vypadá jako hloubková studie dávno zapomenuté Plotny, opývající takřka na každé stránce samozřejmým sexem, věcným opilstvím střídajícím se s kocovinou a navíc — odpornou češtinou spodiny.

Jan Pelc ovšem není jediný, kdo jde po této linii, ale je typickou ukázkou módy mezi našimi spisovateli.

České noviny v exilu se těchto závodů v "soustruhované češtině" a v módních erotických zájmech celkem nezúčastňují. Co se týče časopisů, ty mají někdy náladu trochu "pískočit" k těm všemožným průkopníkům lidovosti, aby nebyly pokládány za konservativní, ale obava o předplatitele je drží trochu zpět.

Tento článek není ovšem výzvou k potlačování svobody tisku. My všichni víme, že tvůrčí činnost nelze s úspěchem nadiktovat, že autorova fantasie má a musí mít volné pole, že censura nikdy není nevyřešitelná a nevyřeší, že slovo je silnější než každý pánec!

Jde však o formu, jakou tato tvůrčí činnost nám bude prezentována. Jde o to, aby autor i čtenář "měli úctu v obcování se Slovem".

Pavel Eisner ve své bibli se zmiňuje o článku Václava Ertla v *Naší Reči* a cituje z něj tuto pasáž: "Tisíceletá kultura našeho spisovného jazyka, tisíc let práce na těchto velebných varhanách, které jen čekají stále připraveny na své mistry".

Dnes však staří mistři odešli, či odcházejí a z našich mladých spisovatelů většina nezasedá, či snad ani nemůže zasednout k velebným varhanám. "Zlidověli" a toč ubohým kolovrátkem znešvařeného jazyka.

Královnou, chrámem i tvrzí nám tedy dnes zůstává jen čeština našich básníků. Doufejme, že nezůstane dlouho osamocena!

Jaroslav Němec

Přijde adept na příslušníka na stanici VB. Náčelník v kanceláři říká: "Posaďte se, trochu si popovídáme. Chrást!" V tom se otevrou dveře jedné skříně, vyběhne chlapec přeběhne místnost a vběhne do druhé skříně.

Náčelník pokračuje: "Musíte mít určité vzdělání; my zde blbce nebereme. Chrást!" Zase se otevrou dveře skříně, chlapec vyrazí, přeběhne místnost a vrátí se do první skříně.

Náčelník pokračuje: "Bude to mít pro vás určité výhody: dostanete byt, přídávky, třináctý plat. Chrást!" A zase ten chlapec vyrazí a přeběhne do jiné skříně.

Po hodinové diskusi s náčelníkem se adept zeptá: "Nic mi do toho není, ale proč ten člověk pořád běhá ze skříně do skříně?"

"Byl přijat minulý týden. Do služby bude jezdit ze Střapole a v Chrástu bude přestupovat, tak to tady trénujeme."

JEDNOU VĚTOU Také Božena Špačková z N. Vancouver, BC, přijede do St. Catharines, Ont. Píše básně jako B. Dvořáková. -- Býv. čs. občanské něm. původu / soc. demokraté / oslaví 3.5. v Torontě 40. výročí založení svého klubu "Vorwärts". Předsedou je L. Lowitt. -- V Miss. žije V. Pejša, příbuzný R. Firkušného. -- J. Němec hledá Matěje Blechu, syna stavitele kavárny Mánes v Praze. -- Také se hledá Jindra Semotan. -- Pro Forest Service v "alpské" přírodě B.C. pracuje Vlad. Lízna. -- Přehledy kraj. podniků v Calgary a okolí přináší oběžník "Calgarské Listy", Box 355, Calgary, Alta. T2P 2H9. -- I. M. Wagner z Yukonu má recept na "Haškův nápoj zpustlých námořníků" Poslal jej do "Našince" v JAR. -- Kostýmy pro mnohé filmy navrhla posrpnová Olga Dimitrov, pražská rodačka. -- Manželé Jeklínkové, residenty Viktorie, BC, převedli v březnu 48 přes "kopečky" mj. L. Zínka, red. Jostena, kpt. Houdka, kpt. Hrbka a letce Grudena. -- V St. Catharines, Ont. zemřela Věra Hradská, 36. -- Inka Smutná měla v "Hlasu národa" pěkný článek k 350. výročí založení gymnasia v Hradci. -- MUDr. Nada Hradská má č. 927-9014. -- Popularita chiropraktika dr. P. Munka roste: 1552 Bloor W. Toronto. -- Pokud si to někdo nepřeje, kanadský pas nemusí mít místo a zemi narození. -- V. Keller má angl. občanství a žije permanentně v Port Moody, BC. -- Škutinův "Reportér" přinesl před časem článek E. Kohlové o mizerném životě v Kanadě; dotýká se i života v Vancouveru. Vtip je v tom, že to jméno ve Vanc. nikdo nezná. -- 27. ledna tomu bylo 10 let, co zemřel Míla Ulman. -- 28. 11. 86 zemřel v Torontě Mir. Fillo; o 10 dní na to jeho paní Martha. -- V č. 925 Roselawn Ave., Toronto existuje firma NAZDAR. -- Alpine Hut Restaurant je v č. 2572 Yonge St., Toronto. Tel. 481-2600 / Ivana Kroupa/. -- Tábořský hledá Luboše Čermáka. -- Pí Dočkálková měla v lednu t.r. "80" -- 7.2. měl V. Šulc "89". -- V. Šedivý s paní odešli z Windsoru do N. Delta, B.C. Jsou nadšení.

DOPORUČUJEME knihu Dr. Alice Masarykové — DĚTSTVÍ A MLÁDÍ, \$3.25 včetně poštovného; Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Room 202, Cicero, IL 60650-2081.

NEBE NAD SEINOU

"VSL"

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

J. Hubička
nám sdělil,

Je pozoruhodné, že se nenašel Čech, který by napsal a publikoval vzpomínky na život i našich krajanů ve Francii, od Mnichova (1938) do konce války (1945). Naproti tomu je několik knih vzpomínek od českých autorů, kteří tu prožili část té doby. Jedna z nich má desetileté narozeniny a je věčně svěží. Je to »Nebe nad Seinou«. Autorem je Josef Šikl, bývalý letecký podplukovník, žije v Anglii.

*

Na svatodušní sobotu již zasmušilého jara 1939 autor se rozloučil s Prahou. Večer odejel z Wilsonova nádraží v doprovodu dvou kamarádů, letců. Smutně se rozhlíželi, až přijeli k moravským hranicím. Po rozloučení s vlakem nastalo nesnadné putování k polským hranicím a k jejich přechodu hlouběji do Polska. V Polsku však nebyli dlouho. Odjeli lodí do Francie.

Ve Francii, kde bylo hodně českých uprchlíků, je srdečně přivítal náš sympatický důstojník Pernikář, spolupracovník vojenského ataše plk. Kaliny. Od Pernikáře každý dostal padesát franků. V té době, v červnu 1939, se klidně procházeli po Paříži. To vše a podrobně nám Šikl vypráví. I o neštěstí pplk. Beneše, který se zabil pádem z Eiffelovky.

V srpnu přišla zpráva, že mají jít podepsat závazek do cizinecké legie. Dne 8. srpna to podepsali. Tak se rozloučili na čas s Paříží, kde se jim líbilo. Odjeli vlakem do jižní Francie. Po příjezdu do Marseille je ubytovali v legionářském táboře. Zde byli jenom tři dny. Pak opustili Marseille na lodi Sidi-bel-Abbés. V alžírském městě téhož jména bylo sídlo Cizinecké legie, kde prožili hezkou řádku dní.

Až přišel říjen, velká událost. Přišel dopis z Paříže, že došlo k touzebně očekávané dohodě: mají být zřízeny samostatné čs. vojenské jednotky. Přišel den s

rozkazem, aby Šikl a jeho kamarádi přijeli do Francie a hlásili se v Chartres.

V Chartresu je přivítali naši letci, kteří už tam tábořili. Tam také prožili první vánoce v cizině. Byla válka, ale na frontě byl pořád klid. Šikl se hodně rozepsal o Chartresu. Létávali ráno, ale jinak měli hodně volného času.

Konečně přišlo jaro 1940. Na letišti v Chartresu se objevila nová letadla. Také se dočkali po čem použili: dostali nové uniformy a příslušné důstojnické hodnosti. V květnu tam nastal velký rozruch. Po Francii se roznesla zpráva, že němečtí vojáci překročili hranice Belgie, Holandska a Lucemburska.

»Konečně na frontu« je smutná kapitola. Čteme o německém letectvu a o tragickém dni pro Belgie: v květnu 1940 – konec belgické armády. Byla to velká rána pro Francii. Přišel den leteckých soubojů, které skončily u města Lyonu. Tam německá letadla nadělala velké škody.

Neméně smutná je i kapitola »Francouzské finále«. Šikl prožil i nálet nad Paříží. Němci se blížili bez zastávky k Paříži. Naši letci viděli, že hlavní město Francie se vyklidňuje. Až přišel den, kdy »Paříž byla prohlášena otevřeným městem«. To nebylo vše. Jednoho dne se naši letci dověděli, že Itálie vyhlásila válku Francii. V těchto trapných dnech autor se vracel nazpět, do Lyonu. Tam se dověděl o prohlášení příměří. Otázka našich letců: co s námi? Neměli na vybranou: znovu opustili Francii a znovu se objevili v marocké Casablanca, v severní Africe.

Přišel den, kdy se naši letci rozloučili s tím městem. Náš londýnský vojenský ataše Kalla jim telegramem sdělil, že mohou opustit Casablancu. Šikl, Kulhánek, Čermák a Čížek se rozejeli lodí do Portugalska a odtud – do Anglie. Tam se dostali do země, kde je přivítalo »nebe nad Temží«.

DR. JAROSLAV TRNKA, PARIŽ

Na tomto snímku z května 1940 na vojenském hřbitově v Pau ve Francii jsou zleva seržanti: Prokop, Šešera, Plachý, Přihoda, V. Soukup a Sedlák. Sešli se u hrobu des. Jaroslava Stoklasy, který se zabil /s fr. střelcem Giraud/ poblíž Pau 16. dubna 1940. Stoklasa je uveden v Čejkově seznamu padlých čs. letců pod č. 10; po válce

byly jeho ostatky převezeny na čs. vojenský hřbitov v La Targette hrob č. 19, nedaleko Paříže. Čejka uvádí, že se Stoklasa narodil ve Lhotě v Československu a nic víc. /Kdo ví víc?/ Pokud se týče Prokopa, sloužil později u 310. a žije v Anglii. Šešera byl u 311. a žije v ČSSR, stejně jako Plachý, který byl u 312. Přihoda sloužil u 310. a zabil se v Kanadě při dalším přeškolení. Soukup jako člen 311. přišel o život během náletu nad Německem. Sedlák byl u 310. a pravděpodobně žije v ČSSR. Další podrobnosti uvítáme.

Předanack, UK 1944: zleva – Laděš Šesták, Victor Penk, Jean Lori, Joe Hubička a Běda Procházka. /Z archívu J. Hubičky, Anglie./

Kpt. Frant. Peřina sestřelil ve Francii v r. 1940 14 nepřátelských letadel. Žije dnes se svou paní Annou v Arizoně, USA.

že Viktor Penk byl výborný navigátor a létal mj. v posádce B. Tobyšky. Naposled se potkali v r. 1960 v RAF Shawbury, kde Penk působil jako Air Traffic Controller. --Před 5ti lety zemřel v Torontě Hugo Slípka od 311. peruti. --Don Campbell pokračuje v restauraci letounu Spitfire, v kterém létal W/C Tomáš Vybíral. Letoun hude možná letuschopný. Při identifikaci různých dat pomáhají paní Vybíralová s dcerou, jakož i A. Vrána a M. Lišku-tín. --Zkušební pilot Avie Rudolf Duchon přišel o život v havárci s letadlem sovětské výroby. Datum: ? --

Vláda Vrba od 311. měl po válce cukrárnu v New Yorku. Když zemřel, jeho rodná obec Čistá u Ml. Boleslavi dostala jeden milion am. dolarů. --Úroda výstav o záp. letcích: Ostrava, Fulnek, Olomouc, Bystřice p. Hostýnem, Slavičín, Dolany, Otaslavice, Odry. Besedy po výstavě neberou konce. Účastní se zvláště: plk. K. Mrázek, plk. Fajtl, plk. Hlaďo, ale také Stehlík, Chábera, Valoušek, Šeda, Jaroš, Šiška, Bednařík, Vendl, Netopil a Hrubý. Bohatě přispívají také Ludvík z Karviné a Jar. Popelka z Brna. --Paní Soňa Šedivá, vdova po Aloisovi, žije v Austrálii. -- Máme foto J. Sigmunda. Herčíka a S. Šáchy z r. 42.

--B. Velvaský nám poslal balík starších čísel "Let. a Kosmonautika" se zajímavými články. --Kdo chce psaným slovem potěšit gen. J. Ambruše, jeho adresa je: 5061 N. Pulaski Rd., Chicago, IL 60630, USA. --Byli jsme upozorněni na zajímavý článek Jana Wienera od 311. "Druhá návštěva u staré známosti". Pisatel žije v Lenox, Mass. --V seriálu "Osudy a náhody" v "HR" tvrdí V. Tíkovský, že letouny Wellington mohly dostat silnější motory z USA a 2-cm kanonky čs. firmy Sigmund. --Hledá se A. Brijar od 311. --Na Valné hromadě Svazu letců byl projednán návrh J. Doubka z Austrálie, aby se v r. 1990 konal v Anglii sjezd všech příslušníků RAF z 2. války. /Vojáci a parašutisté mají zájem se připojit./

--Valné hromady Svazu letců 29.3. se účastnilo 24 osob a 3 angličtí hosté. Pro zdravotní potíže nepřišli Ada Vrána a Vojta Smolík. Výbor byl znovu zvolen na další období. --Angl. revue "Armed Forces" přinesla zajímavý článek Z. Čejkovského. "The Czechoslovak Air Force" s četnými fotografiemi a diagramy. --Na fotce inspektorátu vedle Provazníka je plk. Josef Schejbal, náč. štábu. --V životopisu V. Kordy chybí, že se účastnil prvního náletu na Berlín /s Honzou Gellnerem v roli navigátora/. Celkem Korda přežil 46 náletů na Německo.

--Ivo Tonder žije ve Frejus, Francie. --3 fotky s Klánem nám poslal L. Valoušek. --Bill Fulcher z Carlile, Arkansas, nám poslal osobní vzpomínku na Toma Motyčku. --Kdo ví víc o Hondovi, který má hrob v Holandsku? --Ben Chamberlain, synovec P/O J. Boltona od 310., má zásluhu o zachranu fotografií z archívu T. Brejchy. --Postupně přineseme záběry ze sbírky K. Otty, res. Floridy. --Tuhá léta v Jáchymově a jinde v 50. letech si prožil kpt. Vladislav Slánský od 311. --RCAF 418. peruť měla 3 sjezdy od r. 1980; každý byl zachycen knižně. Snad by se něco podobného mohlo vytisknout po velkém sjezdu našem v r. 1990? --Kdo znal ml. Pecháčka, syna sok. borce? --Členy Guinea Pig klubu /popálení letci/ z našich byli Josef Koukal, Josef Čapka a Fr. Tesař. --Zbyněk Roušar zemřel údajně doma v r. 1979. Za války sloužil u svob. Francouzů, před tím byl ve Španělsku. V 50. letech vězněn /až do r. 1964?/. --I. Gablech žije v Havl. Brodě.

--Plk. Karel Mareš byl v 60. letech účetním v Přestavlkách, v JZD. Co se s ním stalo potom? --Na N. Zélandě žije: Áda Fornůšek, Karel Čáp, Rudolf Holden, Láda Světlík a Václav Cukr. --I. Sviták nám poslal kopii něm. obžalovacího spisu proti plk. let. Ot. Svitákovi. Zmiňuje se, že mjr. Sadílek při zatýkání Gestapem spáchal sebevraždu. --V. Korda napsal o R. Půdovi: "Byl skvělý pilot, výtečný charakter a dělal nám vždy čest". /Půda žije v Anglii./

--Za obč. války ve Španělsku sloužili z našich: Ferák, Do-kládal, Bolfík, Král, John, Kříž, Jirsák, Laštovička, Návesník, Roušar, Souček, Talaš, Vejvoda a Zikmund. --U 313. sloužil MU-Dr. Bergman. --Aug. Šesták zničil u Tours v r. 40 něm. He-111. Zahynul po válce doma při havárci. --Jan Shuster /dříve: Šustr/, telegrafista-střelec v posádce kpt. L. Slánského, žije v Anglii. --V. Bergman dlí ve Scarborough, N. Yorksh. --Milan Stehno ve Wolverhamptonu. --J. Polívka navštívil hrob Vildy Gotha v Kentu.

Na cestě mezi Cranwell a Lincoln, Anglie, 3. března 1941: zleva – Viktor Kašlík a Josef Hybler. /Z archívu p. Ludmily Hyblerové./

Trochu historie Němečtí špióni v Agde?

Po mém příchodu do Agde to trvalo nějakou dobu, než jsem se "aklimatisoval" a začal rozumět poměrům a událostem v táboře. Tehdy již vrcholila tzv. "špionážní aféra kpt. Mesenského". Osobně jsem ho neznal. Bylo mi řečeno, že se podvodně vydával za důstojníka a údajně že pracoval pro Němce. Poněvadž tehdy čs. vojenský soud ještě neexistoval, odvezli ho Francouzi a jeho případ se tudíž v naší pozdější agendě nevyskytoval. Leco by nám o Mesenském mohli doplnit táborové "starousedlíci", t.j. ti, kteří nastoupili do naší armády hned na podzim 1939. -- Zato jsem znal npor. Jaromíra Petelíka. Byl to záložní důstojník, který se ze záložních důstojníků nejvíce líbil veliteli 2. pěšího pluku, plk. Janu Satoriemu. Aby se zavděčil záložníkům, jmenoval Satorie Petelíka velitelem rotu /nepamatuji si teď které/. Chyba ovšem byla, že Petelík, věkově mezi 40ti a 50ti lety, neměl vojenských vědomostí a před rotou si nevěděl rady, i když jeho spolubydlici, por. René Černý, se snažil mu všemožně pomoci. To Satorie věděl, ale na Petelíka nedal dopustit. Naopak na důstojnickém shromáždění se několikrát zmiňoval, jak Petelík "vojensky roste". Ten zatím nebyl schopen vyvést rotu z kasáren! Co prý ho znemožnilo, bylo kancelářská rutina. Dostal k vyřízení jako velitel rotu nějaký spis a nevěděl si s ním rady a tak se ptal nějakého důstojníka, co s tím. Ten mu odpověděl: "To je jednoduché: musíš to nejdříve prezentovat a pak to zodpovíš!" Petelík poslechl a poslal spis k prezentaci na ošetřovnu. Pak už ale věděl, že je zle, napsal dovolenku sobě i svému sluhovi a odejel na dovolenou na švýcarsko-německou hranici. Tam se i se sluhou usadil v hotelu a příštího rána šel sám na "vycházku" a přešel do Švýcarska. Sluha, který o ničem nevěděl a jemuž Petelík nezanechal žádné peníze, hlásil věc místním francouzským úřadům a vrátil se pak s jejich pomocí do Agde. -- V květnu 1940 po ustavení čs. divisiho soudu, jsem dostal Petelíkův spis k vyřízení. Zavedl jsem řízení pro zločin zběhnutí a hned jsem řízení zastavil do doby Petelíkova dopadení. Ještě před pádem Francie jsme dostali zprávy, že Petelík je v Německu nasazován k českým vězňům jako výstraha proti odbojové činnosti nebo k jejich usvědčení. -- V roce 1945 na podzim, kdy jsem byl šéfem styčného oddělení u gen. Bartíka na ministerstvu vnitra, volal mne z osobního oddělení MNO škpt. Stanislav Adam; ptal se mne, zda se pamatují na jméno Petelík a vysvětlil mi, že pan Jaromír Petelík je předsedou Svazu osvobozených politických vězňů, tuším v Ústí nad Labem. Vysvětlil jsem mu celou záležitost a Petelík byl zatčen. Jak se hájil, to nevím, zda a jak byl potrestán.

JUDr. Jaroslav Němec, Washington.

IN MEMORIAM

"Kan. Listy" přinesly nedávno v rubrice "O vojácích" zmínku o tzv. vládním vojsku, které Němci v květnu 1944 poslali do sev. Itálie, aby hlídalo dopravní spoje a mosty před it.

Před časem jsme se zmínili, že v Rakousku zemřel kníže dr. Karel Schwarzenberg. Tento snímek z r. 1956 je z archivu mjr. Karla Černého, NSR. Dr. K. Schwarzenberg má nad pravou kapsou odznak čs. strážního oddílu při americké armádě, kterému tehdy mjr. Černý velel.

"Kan. Listy" přinesly nedávno v rubrice "O vojácích" zmínku o tzv. vládním vojsku, které Němci v květnu 1944 poslali do sev. Itálie, aby hlídalo dopravní spoje a mosty před it. partyzány. Během 4 měsíců 680 Čechů přeběhlo k partyzánům. Tato zmínka ve mně oživila staré vzpomínky. Mezi důstojníky v protektorátním vojsku /příslušníkům se říkalo "Kanárce" pro jejich žluté výložky/ byl též škpt. Bedřich Válla, horlivý skaut v Pr.-Dejvicích před válkou. Byl jsem vůdcem 7. oddílu a kpt. Válla vedl 4. smečku vlčat. Sehnal pro oddíl bezplatnou krásnou klubovnu v průchodě Zemědělského ústavu. -- Válla sloužil před válkou na MNO v Bubenči. V Itálii byl Němci zatčen, protože tajně zásoboval partyzány zbraněmi a poslán do Terezína - byl osvobozen začátkem května 45. Byl však v tak špatném zdravotním stavu, že brzy zemřel. Dejvičtí skauti uctili jeho památku pojmenováním svého střediska "Vállovým střediskem". -- Škpt. Válla byl nenáročným bojovníkem za svobodu svého národa a posmrtný čs. válečný kříž si právem zasloužil. Nejen jeho přátelé, ale všichni čs. skauti mu zachovají trvalou památku.

Tony Cífka, Kolorádo, USA.

/Má někdo foto škpt. Válla?/

O vojácích

Pobočky SPK /organizace býv.

polských vojáků v exilu/ v Austrálii přijímají za členy také naše býv. vojáky, členy Sokola a čs. skauty. -- Skupina našich býv. vojáků navštívila "Commando Memorial" poblíž Spean Bridge ve Skotsku. -- M.R. z Izraele nám popsal oba stupně medaile Karla IV. /Řád Národních gard 2. republiky/. -- Kdo znal gen. Kryštofa? -- Čs. Obec legionářská v exilu bude mít Valnou hromadu 26.4. v Londýně. -- Paní Eve Tichá z Porter's Lake, N.S., plánuje cestu do Anglie, aby v Brookwoodu uložila urnu s popelem svého nedávno zesnulého manžela. -- B. Valner nám slíbil foto svého zemřelého bratra. -- Oprava Borského v knize "Zítří začíná obyčejný den" vyznamenává gen. Jan Kratochvíl, nikoliv plk. H. Píka. -- Ing. Jan Fráňa s obtížemi našel v Torontě hrob svého přítele Rudolfa Nekoly a jeho bratra Karla. Hrob nemá kámen. Oba by si zasloužili i malý dřevěný kříž. -- Škpt. Zahradka, jehož fotografii jsme přinesli před časem, se v Anglii tak trápil nad pronásledováním své ženy Němci doma, že se v kanceláři gen. Miroslava zastřelil. -- František Slípek je pohřben na obecním hřbitově v Agenu ve Francii. Jeho hrob označený dřevěným křížem našel Jenda Surý s ing. J. Fráňou. -- Ing. Jílek v Austrálii je stále aktivní. -- Jedním z posledních, co opustili Marseille v r. 40, byl por. Veverka. Po válce se vrátil domů, ale od té doby záhadně zmizel. -- Máme text vzpomínky pplk. Ant. Barovského "Zborovská bitva", která vyšla v oběžníku "I. prapor" /red. B. Boček/ za války. -- Podle některých zpráv měl gen. Kudláček krycí jméno Hutník. /Byl to též důstojník, co za války verboval dobrovolníky v Kanadě?/. -- Máme v ruce přehled všech útvarů čs. armády těsně před 2. válkou. -- Vítězslav Pospíšil, nar. 1902 v Bílé Lhotě u Olomouce, zemřel v r. 1961 v Praze. Povoláním učitel, byl na Středním východě a u tankové brigády v Anglii. /Jeho sestra Jarmila byla provdána za plk. Otakara Svitáka. -- Na ME a v Anglii byl také Rudy Brill, který žije v Corunna, Ont. -- Přírůstek ve voj. knihovně: John Lehmann "Tvář válečné Anglie", 279 stran, vyšlo v Praze v r. 1946. -- MUDr. Honza Prager nepřišel o život v 50. letech /odseděl si 10 let/, ale působí jako lékař na Rokycansku. -- Syn red. "Našich Novin" Kocourka, Rošťa, prý působí na universitě v Montreálu. -- Vedle R. Kocourka doma zemřeli: K. Lukeš, Sáša Kubín, malíř Jituš a Türk. V Izraeli zemřel Pepík Šrych. Zdr. Václavík s paní Lydií působí v Chicagu. -- J. Štěpnička žije v Londýně. -- Plk. gšt. Karel Zadina prý zahynul v auto-nehodě poblíž Táboru v r. 1947. Kdo o tom ví víc? -- Alois nám z Kal. poslal zajímavý článek "Proč Praha nebyla osvobozena Američany". -- Z Berkeley Springs, W. Va. se ozval R. Čulík. Přežil Francii a Anglii a po válce se stal asistentem prof. F. Bílka na pražské vys. škole zemědělské. -- Jiří C. Kobylka, redaktor filat. revue "Czechoslovak Heritage" v Berwyn, IL., sloužil za války u 20. am. obrněné divize; s ní se dostal až do Hitlerova Orlího hnízda v Alpách. -- Co se stalo s plk. gšt. Hájkem, který byl před válkou šéfem čs. zpravodajské služby, velel táboru v Agde a později působil na Dálném východě? -- KJP se domnívá, že pokud Strankmüller dával v Anglii zprávy SSSR, bylo to s vědomím plk. Moravce. -- V Missauga, Ont. žije olomoucký rodák Josef Pumperka-Sinclair. V Anglii sloužil u "spojených předzvědných oddílů". -- Úvahu o vojácích a uniformách pro "KL" napsal WFW. Otiskneme. -- V Podkrkonoší má pomník Ota Paulů, bratranec JUDr. Ant. Tichého, který napsal knihu o parašutistech. -- Václav Holub, t. č. žijící v Anglii, nebyl interbrigadista; sloužil ve Francii a v Anglii byl jako voják povolán za soc. dem. do Státní rady. Po válce byl poslancem čs. národního shromáždění. -- Bohumil Dvořák sloužil u OBZ v Č. Budějovicích. -- Také poblíž Strasburku je pomník našim padlým z I. války. -- V Libčicích n. Vlt. žije P. Hugo Vaníček. V 50. letech měl potíže. Byl přítelem kapelníka rtm. Obruči. -- Sachr se hrál trapnou roli při vyhození z armády tří statečných důstojníků - Hory, Černého a Kašpara - koncem května 48. -- Hrabě Šlik svolává do Rakouska letos na podzim reunion všech býv. čs. dragounů. -- U Trojského mostu během povstání v květnu 45 /za velení V. Hodka/ bojovala a padla 22-letá Vlasta Procházková se Šternberka.

Skpt. František Skokan v r. 1943. Sloužil na Středním východě a v SSSR. Po změně v r. 48 byl likvidován. Kdy, kde a proč? /Foto z archivu dr. Jar. Nemce./

Josef Kočí z Podhájovic u Mníchova Hradiště padl u Tobruku. /Foto je z archivu K. Otty, Florida./

O PARAŠUTISTECH

Nová rádiová protihra Moldau

Společně se skupinou Spelter přiletěla do protektorátu i skupina Potash. Tvořili ji npor. J. Bartejs, rtn. S. Zuvač, rtn. O. Pelc a čet. asp. J. Machovský. Na zem dopadli nedaleko Slušovic. Krátce po seskoku byla skupina na základě udání při přesunu rozprášena a ztratila i většinu materiálu. O tři dny později četníci zatklí rtn. Zuvače na nádraží v Radvanicích u Vsetína. Ostravští gestapáci se po zjištění, že jde o parašutistu, rozhodli předat Zuvače do Brna. Tam ho kriminální rada Römer po celý den takzvané předběžně vyslýchal. Mezitím se gestapo podařilo nalézt jednu ze zakopaných vysílaček a pozvolna začal také zatčený vypovídat. Za týden po zatčení vyslovil pravá jména svých kamarádů a později uvedl i adresy, na kterých měli nalézt pomoc. Ještě v květnu 1944 pak objížděl R. König se svými kolegy z referátu IV 2 udané adresy a hledal další členy výsadku Potash. Současně gestapáci nařídili všem navštíveným rodinám, že v případě příchodu parašutistů musí věc okamžitě hlásit.

Poté byl Zuvač podroben důkladnému protokolárnímu výslechu. Dotazy se zaměřovaly obvyklým způsobem na výcvik, instruktory, odletové základny, úkoly výsadku, jeho členy, výzbroj, výstroj apod. Část výslechu, týkající se vlastního vysílání a šifrování, prováděl hauptmann L. Kosch z Prahy. Zuvač mu prozradil svůj šifrovací klíč, volací znaky a další potřebné údaje a posléze souhlasil s tím, že bude šifrovat a vysílat předložené zprávy do Londýna. Přitom však utajil některé varovací znaky, což mu umožnilo později jich použít.

Opět proběhla složitá příprava vysílání. Záměr kriminálního rady Römera byl schválen berlínským RSHA, a tak protihra nesoucí název Moldau (Vltava) mohla začít. Jediným problémem

bylo, jak zdůvodnit, že vysílá Zuvač a nikoli radiotelegrafista Machovský; gestapo to vysvětlilo tím, že výsadek byl rozprášen.

Texty depeší připravil gestapák König společně se Zuvačem, který je pak zašifroval. Gestapo mu však stále nedůvěřovalo, a proto vysílačku obsluhoval velitel brněnské Koschovy pobočky K. Zoop. Spojení s Londýnem se mu podařilo navázat 29. června 1944.¹³⁰ Jejich zprávy nezbudily podezření, protože potvrdily předchozí depeše skupiny Clay ze dne 16. května 1944, a zahraniční centrála přijala skutečnost, že vysílá Zuvač, vzhledem k rozbití skupiny jako samozřejmou.

Parašutista měl možnost varovat Londýn ztíženou, protože ho gestapáci k vysílání vůbec nepustili. Jeho práci s vysílačkou s volacím znakem Míla obstarával K. Zoop, ale i tak se parašutistovi podařilo nacisty oklamat, a to tak, že do depeše č. 10 nedal dohodnutá znamení bezpečnosti.¹³¹ Nato se Londýn dotázal, kde se Zuvač skrývá. Nacisté odpověděli, že u vinárníka F. Pažouta ve Zlíně. Londýnská centrála si toto tvrzení ověřovala pomocí skupiny Clay — a zjistila, že je lživá. Tímto způsobem byla rádiová protihra Moldau v zárodku odhalena a nemohla již odboji uškodit. A proto také, když 3. listopadu gestapo chtělo vymámit na zahraniční centrále zařazení „do některé normální relace určité heslo, aby byla důvěra ke mně upevněna“, nemělo již šanci na úspěch.¹³² Vysílání hesla pak ještě urgovalo 17. listopadu a 22. prosince. Marně. Pokus o protihru skončil 22. prosince 1944, kdy gestapo Zuvačovým jménem odtelegrafovalo do Londýna podrážděnou depeši: „Domnívám se, že mi nedůvěřujete. Nemá proto žádný účel být s Vámi dále ve stálém spojení.“¹³³

Celá protihra ztroskotala, neboť gestapo se nepodařilo vymámit pro svoje agenty prověřovací heslo; na akci ztratilo zájem. Ostatně na počátku roku 1945 měla řídicí úřadovna v Brně už jiné starosti. Parašutista S. Zuvač byl odtransportován do koncentračního tábora Flossenbürg.

/Ukázka z knihy "Zločinná role Gestapa"/

JEDNOU VĚTOU

F. Bogataj nás informoval o třech tragických nehodách při výcviku parašutistů: por. Riedlovi vybuhl granát na prsou a usmrtil ho; por. Štrankmüller spadl během výcviku na laně do řeky a utonul; kpt. Šeda si zlomil vaz při cvičném skoku padákem s věže /silný nárazový vítr způsobil také vážný otřes mozku P. Hromkovi/. -- Skupina CARBON/velitel: F. Bogataj/ přijala zbraně z Anglie na 13ti přijímacích plochách na Moravě. V tom byla skupina CARBON nejúspěšnější ze všech. -- Dostali jsme zprávu, že tito důstojníci prošli para výcvikem v Anglii a později se uplatnili ve Slov. národním povstání: kpt. Jan Babinec, kpt. Arnošt Bielik, kpt. Michal Perečinský, kpt. Michal Sečanský, por. Andrej Serbin a por. Jiří Stanko. Sečanský má žít v Simcoe, Ont. a Babinec v New Yorku. Serbin padl u Třech Dubů. -- Jsou náznaky, že i parašutisté by se rádi sešli v Anglii v r. 1990, snad v září? -- Čs. televize vysílala dvoudílnou inscenaci "Kdo jste, Jozefe Gabčíku?" -- 8. 4. vysílal Čs. rozhlas interview s prof. Vaňkem /"Jindrou"/ o heydrichiádě. Další mají následovat. -- Na letošní tryznu u kostela sv. Karla Boromejského v Praze mají být pozváni i voj. attaché Anglie a USA. Před 45ti lety tam padlo 7 parašutistů z Anglie. -- Štefan Košina zemřel v r. 1980 v Londýně. --

Všechny pověsti, že mjr. Antonín Bartoš, velitel paraskupiny CLAY, je na Pravdě Boží, jsou při nejmenším přehnané. Žije v New Yorku a jak dokazuje tato fotografie z konce října 1986, je v dobré náladě.

Dva členové paraskupiny WOLFRAM /6 osob/, která seskočila u Slaviče v noci z 13. na 14. září 1944. Vlevo: Robert Matula, který žije v Britské Kolumbii v Kanadě a upravo radista Lada Rezníček, který žije v ČSSR. Do skupiny také patřili: Josef Čermota, Josef Bierský, Karel Svoboda a velitel npor. Josef Otisk. Svoboda a Otisk zemřeli doma před nedávnem, Čermota žije v ČSSR a Bierský byl údajně zavražděn Stani-slavem Kotačkou během války.

PŘÍJEMNÉ
SVÁTKY
VELIKONOČNÍ

Bata

všem našim
zákazníkům, přátelům
a krajanům
přeje

BATA
FOOTWEAR
BATAWA • ONTARIO • KOK 1EO

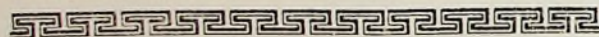
DIVISION OF BATA
INDUSTRIES LIMITED

ZAJÍMAVOSTI

Redaktorem kraj. listu ve Vancouveru je Jar. Poš. --

Dary pro českou kat. kolej Nepomucenum lze poslat na adresu: Dr. K. Vrána, Via Concordia 1, 00183 Rome, Italy. -- Anežka a Jan Mráčkovi nám poslali pohled ze San Diega, CA. -- Firma Frastacky Associates Inc. má adresu: Suite 740, 150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M5S 2X9. Tel. 928-1400. -- Mírek Klímek oslavil 25. 3. "67". -- Dr. J. Kotas poslal pozdrav z Holandska. -- Hledají se: P. Goldflam, P. Halám a J. Pelech. -- Markéta Radilová se usadila v Regina, Sask. -- Zubní lékař dr. Fr. Gígal zas ordinuje normálně. Adresa: 190 St. George St., No. 101. Tel. 924-6434. -- Z Kuwaitu emigrovali do Windsoru Potměšilovi. "Andělem strážným" jim je prof. dr. George E. Lasker. --

Naši v Ottawě si vydávají úhledný "Ottawský Zpravodaj", P.O. Box 13, St. "A", Ottawa, Ont. K1N 8V1. -- MUDr. Henry Jelínek ordinuje v č. 2318 Lakeshore Blvd. West, tel. 252-1414. -- JUDr. Zdeněk Vykoukal oslavil koncem loňského listopadu v Bowmanville, Ont. "75". Zdraví nemá nejlepší, ale drží se. -- V Torontě zemřel náhle Břetislav Beran, syn býv. čs. min. předsedy -- Pobídku pro dalších 20 let "KL" poslal Tonda Dojáček z Montreálu s paní Helenou. -- Hledá se Petr Pilař. -- V r. 89 oslaví bačovci v Kanadě 50. výročí příchodu sem. Karol Stark se už těší na shledání s přáteli. -- George Bonavia sestavil publikaci "Immigrants we read about". Našich je málo: R. Altschul, Tomáš Baťa, Frank Dojáček, Lota Hitschmannová, Josef Hřeček, Ladislav Myslivec, Kurt Schreiber, J. Škvorecký a M. Toman. -- 27. 10. 86 napsal R. Hanzlík dopis redakci "Sun-u". -- Ludmila Krylová je ve vedení plánovaného zdravotnického střediska v č. 1465 Dundas St. W. v Torontě. Prov. ministr zdravotnictví znovu varoval lékaře, kteří se chtějí přistěhovat do Ontária, že dostat povolení k praxi je velmi obtížné. -- Úspěchy ve Windsoru má Josef Nemrava, Senior Vice-President, Capsule Operation, Capsule Technology Int. Ltd., 2001 Huron Church Rd., Windsor, Ont. N9C 2L6. Tel. 969-5404. -- V kan. a am. prof. hokeji působí tito naši hráči: Jiří Bubla, F. Černík, Milan Chalupa, Mir. Dvořák, Sláva Ďuriš, Mirko Fryčer, Ivan Hlinka, Miro Ihňačák, Peter Ihňačák, Jar. Jiřík, Petr Klíma, Jan Ludvík, Fr. Musil, V. Nedomanský, Milan Nový, Michal Pivoňka, Jar. Pouzar, Ant. Šťastný, Marian Šťastný, Petr Šťastný, Petr Svoboda. V rezervě na NHL čekají Mir. Malý, Jiří Ponner a Martin Maglay. -- Kvalitní televize všech značek má kraj. J. Bartůněk, 144 Kennedy Rd. S., Brampton, Ont. L6W 3G4. Tel. /416/ 453-8817.

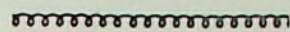
ČESKOSLOVENSKÝ SKAUTING

Během 2. světové války založili skauti z Ostravska ilegální skupinu "Odboj slezských Junáků". Hoši pomáhali partyzánům, opatřovali falešné doklady a získávali zbraň. Dne 31. března 1945 se sešli vedoucí členové skupiny na tábořišti Slezské lesní školy ve Chladné vodě pod Lysou horou. Zde bylo rozhodnuto o ozbrojeném boji proti okupantům, tenkrát německým. Skauti však pro osvobození vlasti zbraně nepozvedli. Gestapo bylo skupině na stopě a pět jejích členů zatklo. Chlapci byli 24. 4. 45 popraveni. Ironií osudu je, že v tento den oslavují skauti po celém světě svátek svého patrona sv. Jiřího. Pro slezské skauty je zmíněné datum bohužel i Dnem smutku. Členové 30. oddílu ostravských Junáků nechal těsně po skončení války na Ivančeně - hřebenu moravsko-slezských Beskyd - láhev se zprávou o oné události. V láhvi byla i výzva, aby každý kolemjdoucí přinesl kámen k uctění památky pěti mrtvých skautů. K láhvi postavili kříž ze dvou trámů, sbitý dvěma hřebíky. Výzva zapůsobila. Během let vznikla na Ivančeně mohutná mohyla. Vyrosla z kamenů posbíraných široko daleko v okolí. Jeden z nich přinesl br. Rudolf Plajner až z Vyšehradu. Starý kříž byl nahrazen novým dubovým. Na výroční den smrti pěti skautů na Ivančenu každoročně stoupají stovky členů skautské rodiny. V roce 68 přineslo svůj kámen více než 1.500 osob. A byli mezi nimi i cizinci. Jaké to bude fetos? "Tam-Tam"

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

"Signál" přinesl nedávno článek

"Francouzská spojka". Tvrdí se v něm, že am. občan K. E. Seigneurie byl zatčen na ruzyňském letišti, když STB objevila v jeho kufru "protistátní materiál", který mu svěřil Pavel Ti-grid, vydavatel "Svědectví" ve Francii. Zatčený prý přiznal, že za rok 86 provedl do Prahy 5 kufrů podobného materiálu. -- Jistá záp. agentura přinesla zprávu, že se Gorbačov v Bratislavě sešel s A. Dubčekem. Čs. sdělovací prostředky zprávu popřely. -- Čedok v New Yorku čile propaguje návštěvu Prahy, čs. lázní, historických měst v jižních Čechách a hlavních pivovarů. Ceny jsou horentní. -- "HR" přinesl článek "Státní rada", který podtrhává, že se její činnosti za války v Anglii účastnili také čs. komunisté V. Nosek, A. Hodinová-Spurná, J. Valo, K. Kreibich, dr. B. Vrbenský a I. Petruščík. -- Velitelem "Kremlu" na Borech v 50. letech byl Václav Trepka a jeho zástupci stejně brutální Tomáš Blecha a Vojtěch Kuneš. Nejčastěji byli ponižováni generálové V. Přikryl a R. Mrázek a hok. brankář Boža Modrý. Na Borech byli také vězněni generálové Pešek, Kutlvašr, Pelich a Nosál. Vězněnému senátorovi V. Dundrovi bylo 80 let, ale úlevy neměl. -- V Ml. Boleslavi zemřel dr. Ing. Jar. Dráb, 91, odborník ve výzkumu brambor v Havl. Brodě. -- Aparátčík a stalinista Jiří Taufer zemřel v Praze. -- Sověti plánují stavbu nového voj. letiště u Brna.

Tryzna
za Jana Patočku

Dne 13. března 1987 přišli současní i bývalí mluvčí Charty 77 k hrobu profesora dr. Jana Patočky na břevnovském hřbitově v Praze, aby vzpomněli desátého výročí jeho skonu. Položili na hrob věnce se stuhami „Nezapomínáme“. Jednu stuhu věnovala Mezinárodní federace pro lidská práva. Pietnímu aktu byli přítomni i zahraniční novináři. Květinové dary přineslo na hrob asi padesát přátel profesora Patočky. U hrobu pronesl Jiří Hájek pětiminutový projev. Zpěvem národní hymny byla tryzna ukončena. Její důstojný průběh nebyl nijak rušen. Záběry z pietní vzpomínky vysílala téhož dne večer rakouská televize. Někteří její diváci v Československu se tak dověděli o tryzně - z Vídně.

Abyste začli, potřebujete základní zaškolení. The Ontario Basic Skills program připravuje dospělé k lepšímu uplatnění při hledání zaměstnání. Většina středních škol nabízí zadarmo kurzy, které rovněž můžete navštěvovat díky zaměstnaneckým asociacím a odborům.

Základní zručnost
je pro lepší budoucnost.

ZÁKLADNÍ PŘIPRAVENOST:

Lektoři pomohou zjistit k jaké práci se hodíte, jakou práci chcete a vypracují s vámi plán vaší budoucí kariéry.

AKADEMICKÉ VZDĚLÁNÍ:

Kurs, který má dvanáct stupňů, vám umožní zlepšit se ve čtení a psaní, v matematice, v přírodních vědách v základech programování.

HLEDÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ:

Naučíte se, jak psát životopis, vyplňovat dotazníky, úspěšně zvládnout pohovory a další náležitosti, které jsou důležité pro získání zaměstnání. Kurzy vás naučí jak se chovat při dnešní tvrdé soutěži při hledání zaměstnání.

Jestliže chcete buď vy nebo někdo z vašich známých začít Ontario Basic Skills Program, spojte se s Ontario Basic Skills Office u vás na střední škole nebo zavolejte zadarmo HOTLINE na číslo, které je uvedeno dole.

Pomoc s hlídáním dětí, dopravou a ubytováním je zajištěna pro ty, kdo ji potřebují.

Každý obyvatel v Ontariu, který má pracovní povolení si může podat žádost.

ČÍSLO HOTLINE JE 1-800-387-5656.

(Informace jsou buď v angličtině nebo ve francouzštině)

Ze zaškolení
budeme mít užitek my i vy!

 Ontario
Minister, Hon. Gregory Sorbara
Premier, Hon. David Peterson

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRAŇIČÍ

Do Austrálie hledá se rodina Farských.--Vlad.Škutina zveřejnil v "Reportéru" dlouhý rozhovor s prof.dr.Frant.Schwarzenbergem, který žije v jižním Rakousku.--Řehákovi z Itálie dali za pravdu D.Fisherovi ve věci čs.upravenců.--Poslední číslo "Čs.Skauta-exulanta" /3/87/ za redakce dr.J.Kratochvíla mělo 42 stran.--Havlova hra "Largo Desolato" měla úspěch v Anglii.--Čtenář W. nám z Israele poslal angl.knihu "Raoul Wallenberg is alive!", 172 stran.--Bertonova studie "Depeše na přání Jindry" vzbudila značný zájem a rozpory.--B.Kubešová plánuje vydat "Se-Do-Kaps"/Sešitek do kapsy/.Měla v Curychu úspěch s pořadem o Hašlerovi.--27.1.87 oslavil "90" plk.Jan Novák,M.B.E., v Austrálii.--Starosta Sokola Sydney,ing.Mirek Doležal,oslavil 14.1. "65".--Za US \$ 10:50 lze objednat I.díl Feierabendových pamětí na adrese:Edice Rozmluvy,18 Church Hill,Purley,Surrey, CR2 3QN,England.--J.Vodenka čeká v Athénách na Kanadu.--Vysoké civilní vyznamenání města Haarlemu dostal od p.starosty náš dirigent Jožka Staněk;od členů HKAC dostal sportovní kolo. /V 50 letech byl muklem,koncem 60.řídil Taneční orchestr v K.Varech./--Náš team Valka,Úlehla a Bartoš opravuje špice kostelů po celé jižní Austrálii.--Index vydal práci Václava Černého "Jaroslav Seifert", náčrt k portrétu, která vyšla prvně v Kladně r.1954 v několika exemplářích.--Dosud neznámé podrobnosti o STB zveřejnil F.August v knize "Red Star over Prague", která vyšla v Anglii.--V Jižní Africe volili Miss Czechoslovakia;zvolili Světlánu Vajdakovou.--Dr.Jar.Trnka vzpomněl v "Hlasu národa", že před 70ti lety vznikl zásluhou V.Crkala-Darrase list "L'Independence Tchèque".--Ján Mlynárik poukázal na potupnou smrt Bély Kuna ve sklepeních moskevské Lubljanky; přesto ho dnešní slovenští komunisté mají za "vzorného komunistu".--"I.C.J.C. Newsletter" přinesl článek L.Hermanna "Encounters with Jan Masaryk".--Jar.Štefaňák by rád z Anglie emigroval do Kanady.--V Curychu má úspěch grafik Milan W.Cimburek.--Sekretářkou Čs.klubu na N.Zélandě se stala Drahuše Svobodová.--Posl.J.Nermuť napsal pro "Hlas národa" pěkný článek "Kámen z Vysočiny na Tasmánii".--Inž.Jan Fráňa nám poslal recept na Kefír. Jedna kúra prý omladí organismus o 10 let...

Část čestného stolu během oslavy 90.narozenin dr.J.Papánka v New Yorku koncem října 1986. Zleva: paní Anna Kvapilová, MUDr.Karel Steinbach a Rudolf Firkušný.

Pětasedmdesátiletý R. Firkušný vzpomíná

Klavírní virtuóz světové pověsti, Rudolf Firkušný, brněnský rodák, žijící od roku 1941 ve Spojených státech, oslavil 8. února v New Yorku 75. narozeniny. Jakýmsi muzikantským úvodem k narozeninám byl koncert v Carnegie Hall v New Yorku 19. ledna, na němž Firkušný hrál s Českou filharmonií Druhý klavírní koncert Bohuslava Martinů. Proč právě tohle dílo, má svou příčinu a historii. Rudolf Firkušný se o tom v předvečer koncertu rozpovídal v rozhovoru s reportérem New York Times. Zavzpomínal na některé momenty svého života. Na to, že svůj první koncert dával v Praze s Českou filharmonií v roce 1922, tedy - umíme-li počítat - když mu bylo deset let. První velké dílo, které uvedl na svět, byl právě Druhý klavírní koncert Bohuslava Martinů. Bylo to v roce 1935 a právě s orchestrem, s nímž jej opakoval v New Yorku 19. ledna. „Není to přirozeně tentýž orchestr, ale je hezké znovu je hrát s orchestrem, s nímž pianista přivedl dílo na svět.“ Firkušný od roku 1948 v Československu nebyl, ale s Českou filharmonií hrál v zahraničí několikrát.

„Souhlasím s Bernsteinem, že všichni muzikanti jsou si bratry. Mé politické přesvědčení je má soukromá záležitost, ale tohle není politický čin,“ řekl Firkušný.

Skladatele Bohuslava Martinů znal Firkušný dlouhá léta. Seznámili se počátkem třicátých let v Paříži, o deset let později se sešli v New Yorku, kde si byli velmi blízcí - i jako sousedé. Martinů věnoval Firkušnému svůj Třetí klavírní koncert, který měl pochmurné začátky. „Bylo to po válce a chtěl napsat něco velmi radostného k provedení v Praze. Ustarán přišel ke mně, nemohl nalézt správnou náladu. Začala se ukládat tísnivost. I když si myslil, že našel pro finále správnou náladu, náhle se tam vyskytla mollová tónina. Když mi přinesl závěrečnou stránku, zeptal se: Viděl jsi Times? Já

nečetl. Jan Masaryk spáchal sebevraždu, a to byl konec vlády s účastí demokratických stran v Československu... a tak jeho mollové tóny byly správnou předtuchou.“

„Druhý klavírní koncert byl v tvorbě Martinů velmi důležitý, protože je to první dílo, v němž se začal odvracet od svého „internacionálního“ stylu k jasně českému způsobu vyjadřování. Martinů strávil většinu svého života mimo Prahu a jeho hudba se stávala čím čestější, čím déle tam nežil. Po domovu se mu velice stýskalo, měl v sobě melancholický sklon.“

Martinů byl druhý velký skladatel, s nímž Firkušný přišel do blízkého styku. První vstoupil do jeho života, když bylo Firkušnému pět let a jeho matka ho vzala na zkoušku k Leoši Janáčkovi, který se mu stal „druhým otcem“. Poslal Firkušnému každé vánoce nějakou partituru s věnováním. Po lekci v Janáčka přišlo další studium u Josefa Suka, Viléma Kurze a Artura Schnabla. Do Ameriky přišel Firkušný po prvé v roce 1938. Od roku 1941 žije většinou ve Spojených státech.

Dva skladatelé, kteří se tak významně vyskytovali v životě Rudolfa Firkušného, se neznali. Ale jednou dávno se jejich díla zkřížila za Firkušného přítomnosti - když se poprvé dávaly Janáčkovy Příhody lišky Bystroušky, usoudilo se, že nestačí na zaplnění celého večera a proto byl přidán Martinův balet, tak ze života zvířat a se zvířaty jako postavami. „Seděl jsem s Janáčkem v lóži. Když jsem o tom po letech vyprávěl Martinů, ten nedočkavě řekl: „Pověz mi, říkal něco Janáček o mé hudbě? Odpověděl jsem mu, že Janáček seděl velmi tiše a naslouchal s velmi vážným vzezřením. A pak náhle v určitém momentu začal být velmi vzrušen, postavil se vedle židle a zeptal se: „Čím to je, že jeho kohout má lepší kostým než má můj kohout?“

"Č. Slovo"

DOMÁCÍ UZENINY * EVROPSKÉ LAHÚDKY

2216 BLOOR WEST (u Runnymede)

TORONTO, ONT. M6S 1N4

TEL: 766-8338

Prodáváme také hrubou mouku a knedlíky!

NAŠI V USA

8.dubna tomu bylo 5 let, co v Honolulu zemřel významný novinář poúnorového exilu, Josef Kučera. Ujal se vydávání "Zpravodaje", který se stal pojítkem našich krajanů ve Washingtonu a okolí. Narodil se 5.srpna 1896 v Kučíněch u Plzně.--Nadotaz sdělujeme, že red.Míla Tůma, který pracoval pro "Hlasatel", zemřel 12.ledna 1976. Pocházel z Dolní Ptice u Kladna, kde se narodil 25.3.08. Žil jistý čas také v Torontu.--V Seattle, Wash.zemřel náhle Eduard Hauptman, který v r.48 pomohl za hranice posl.O.Horovi a jiným ohroženým vlastencům.V 50 letech byl vězněn.Z Vikmanova se mu zdařil útek do NSR. Pocházel z Božkova u Plzně.--Představitel řecko-kat.církve v USA z okoli Podkarp.Rusínů žádají papeže Jana Pavla II., aby kanonisoval tři biskupy, kteří byli umučeni komunisty; jsou to:T.Romža,B.Hopko a Paul P.Gojdíč.--Mussavi Arts Centre,623 Broadway,New York, bude od 4.do 27.června t.r. vystavovat sochy,obrazy a koláže Evy Hontelové z Edmontonu.--Básník volynských Čechů Josef V.Tománek prožil pěknou dovolenou v Jižní Africe.--Povodně byly v okolí Winslow,Maine,ale rodina paní Hodkové postižena nebyla.--18.3.zemřela v Hanson,Mass. PhDr.Zdislava Koháková,B.A.,ve věku 84 let;manželka dr.Miloslava Koháka a matka dr.Erazima Koháka a dr.Barbary A.Reinfeldové. Za svého života 10x zakládala nový domov pro svou rodinu.Pravý příklad české vlastenky.--Značnou pozornost vyvolala nová kniha dr.Jar.Drábka "Podzemí".--Od 3.6.plánují Tůmovi z Kal. 4-měsíční cestu po Yukonu a Aljašce.--Jiřina Fuchsová vydala kresbu Boženy Němcové na počest 125.výročí její smrti v Praze.--Kniha gen.Šejny /žije v NY/"We will bury you" stále zajímá odborníky studující světový komunismus.--V USA vyšla učebnice rusínského jazyka.Adresa v red.t.l.--Při Washington Univ. v St.Louis vznikla Czech Music Society,díky prof.M.Beckermanovi.--V Texasu navštívte Czech Club,4930 Military Parkway, Dallas,TX.--Dostali jsme krásnou fotografii Aleny Bílkové,vnučky Mistra Bílka. Žije v Cicero,IL.--Vojta Duben napsal studii "Z Moravy do Texasu" pro list "Panoráma".--Tenistka Andrea Holíková požádala o pobyt v USA.--T.Cífka nám poslal text přednášky TGM z r.1902. Mnohé platí dnes.

--Jiří Špánek se s pomocí Aničky zotavuje po nemoci a stále pomáhá vydávat sok. věstník Sokola San Francisco.--Majitelem rekr. podniku Mt.Airy Lodge v PA.je E.Wagner ze Slovenska.--"Věstník ČSNRA"měl článek O.Odložilíka o TGM.--Večeře čs. sportovců je 2.5. v "Tiffany",N.Ridgeville,Ohio.

COMMEMORATING 125 YEARS OF THE INTERNATIONAL SOKOL MOVEMENT

Doporučujeme našim čtenářům, aby plánovali účast na XX.sletu amerického Sokola, který se bude konat ve Washingtonu, DC, od 24.do 27.června 1987.

HODLÁTE-LI KOUPIIT NEBO PRODAT
DŮM, OBCHOD, ŽIVNOST
NEBO JINÝ TYP NEMOVITOSTI..
obraťte se s důvěrou na

GEORGE J. B. DANES

Family Trust

Corporation Realtor

Tel.439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/